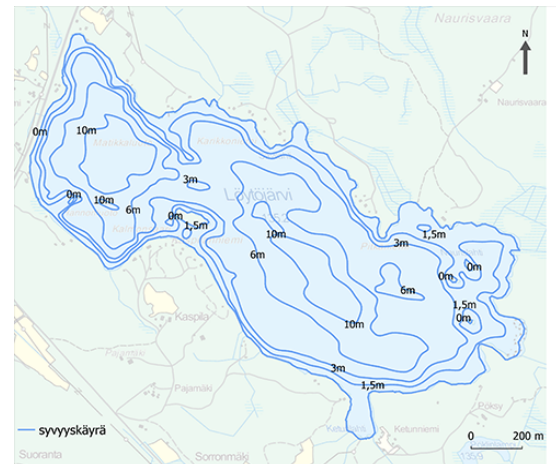

Viivasymbolikartat

Viivasymbolikartat ovat tyypillisesti isaritmi- tai isopleettikarttoja. Isopleettikartta on isaritmikarttojen erityistapaus. Viivasymbolikartalla voidaan esittää sekä laadullisia että määrällisiä ominaisuuksia ja myös ilmiön suuntaa. Laadullisia viivasymbolikarttoja ovat esimerkiksi hallinnolliset rajat ja reittikartat kun taas määrällisiä ovat esimerkiksi liikennemääräkartat. Viivasymbolikartassa ilmiötä ja sen suuntaa on helppo havainnollistaa aluerajojen yli. Myös virtauskartat saatetaan välillä mieltää viivasymbolikartoiksi. Isaritmi- ja isopleettikartan pohjalta voi myös tehdä vyöhykekartan, jossa isaritmien välit väritetään (Tilastokeskus, 2021).

Isaritmikartta

- Isaritmit ovat samanarvonkäyriä, joissa jokainen käyrä merkitsee tiettyä arvoa.
- Isaritmit muodostetaan yhdistämällä samanarvoiset havaintopisteet viivalla. Isaritmit eivät koskaan risteä.
- Jos tarvittavia havaintopisteitä ei ole, pitää käyrät muodostaa interpoloimalla pisteet lähimmistä havaintopisteistä.
- Tarkassa aineistossa on syytä valita käyrien piirtämiseen sopivat välit. Esimerkiksi metrin sijaan voi olla kannattavaa piirtää käyrät 10 metrin välein.
- Isaritmikartat soveltuvat absoluuttisen ja jatkuvan tilastoaineiston esittämiseen.
- Esimerkkejä isaritmikartoista ovat korkeus- ja lämpötilakartat (Tilastokeskus, 2021).

Kuva 1. Isaritmikartta järven syvyyden vaihtelusta (Tilastokeskus, 2021).

Isopleettikartta

- Isopleettikartta on isaritmikartan erityistapaus.
- Kun aineisto ei koostu pistemäisistä havainnoista vaan tiettyä alueyksikköä kuvaavista arvoista (kuten ruudun tai hallinnollisen alueen yhteenlaskettu tai keskimääräinen arvo), samanarvonkäyriä kutsutaan isopleetiksi.
- Havaintoalueille valitut pisteet voivat olla esimerkiksi alueiden keskipisteitä, joiden mukaan isopleetit piirretään.
- Toisin kuin koropleettikartassa, jossa arvot voivat muuttua jyrkästi, isopleettikartassa esitetään ilmiön vähittäistä muutosta.
- Isopleettikartat soveltuvat suhteellisen ja jatkuvan tilastoaineiston esittämiseen (Tilastokeskus, 2021).

Kuva 2. Isopleettikartta väestötiheyden vaihtelusta (Tilastokeskus, 2021).

Hyvää

- Ilmiön suuntaa on helppo havainnollistaa
- Viivojen ei tarvitse noudattaa alerajoja
- Voidaan kuvata ilmiön vähittäistä muutosta jyrkkien luokkien sijaan

Huonoa

- Samansuuntaiset viivat voi olla hankala erottaa toisistaan
- Samanarvonkäyrien seuraaminen ja kartan hahmottaminen voi olla haastavaa
- Interpolointi on usein tarpeen

Lähteet: Tilastokeskus. (2021). Tilastokoulu: Tilastoteemakartat: Viivasymbolikartat. <<https://tilastokoulu.stat.fi>> (viitattu 20.4.21).